

Gdańsk, 2022

Tereny zieleni a (nie)zrównoważone planowanie przestrzenne

Magdalena Biernacka

**WYDZIAŁ
EKONOMICZNO-SOCJOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

Plan prezentacji

1. Kryzys planowania przestrzennego
2. Główne problemy i wyzwania oraz możliwe rozwiązania:
 - Ograniczona klasyfikacja
 - Brak mpzp i zapisów
 - Jakość terenów zieleni
 - Nieadekwatne granice i dane
 - Zastosowanie się do celów ZR

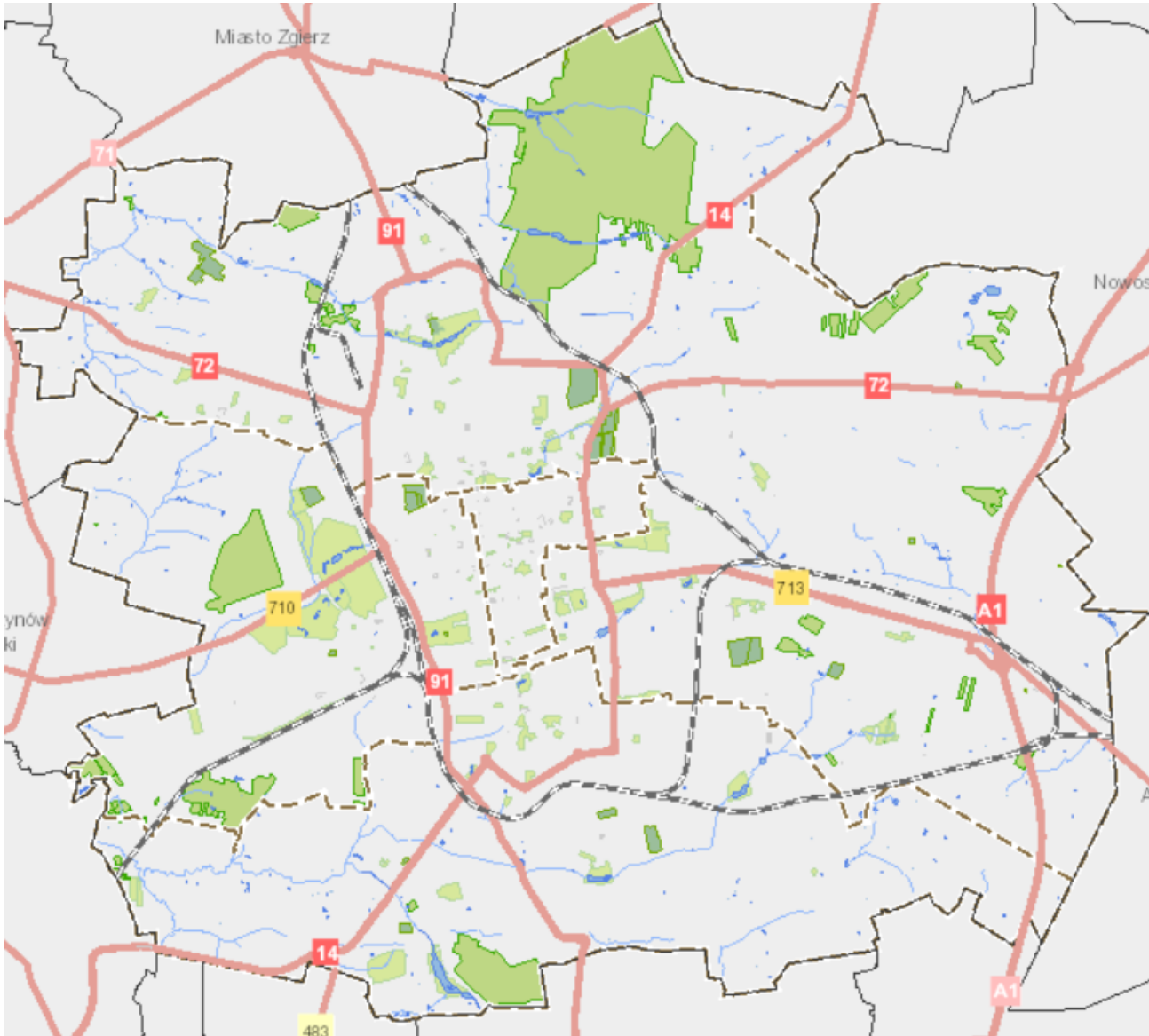

Kryzys planowania przestrzennego

- **Lata 90-te** -> poczucie braku efektywności planowania przestrzennego, plany były opracowywane w oderwaniu od życia i kondycji ekonomicznej kraju;
- **2003 r.** -> unieważnienie **wszystkich mpzp**, które obowiązywały przed 1995 r.; nieograniczone użycie przestrzeni, prymat rynku, zmniejszenie roli państwa;
- **2018 r.** -> **ustawa „Lex Developer”**: interesy prywatne przeważają nad publicznymi;
- **Liczne zmiany mpzp** pod wpływem gry interesów.

Ograniczona klasyfikacja terenów zieleni – 13% vs. 52%

<https://mapa.lodz.pl/mapaogolna/>

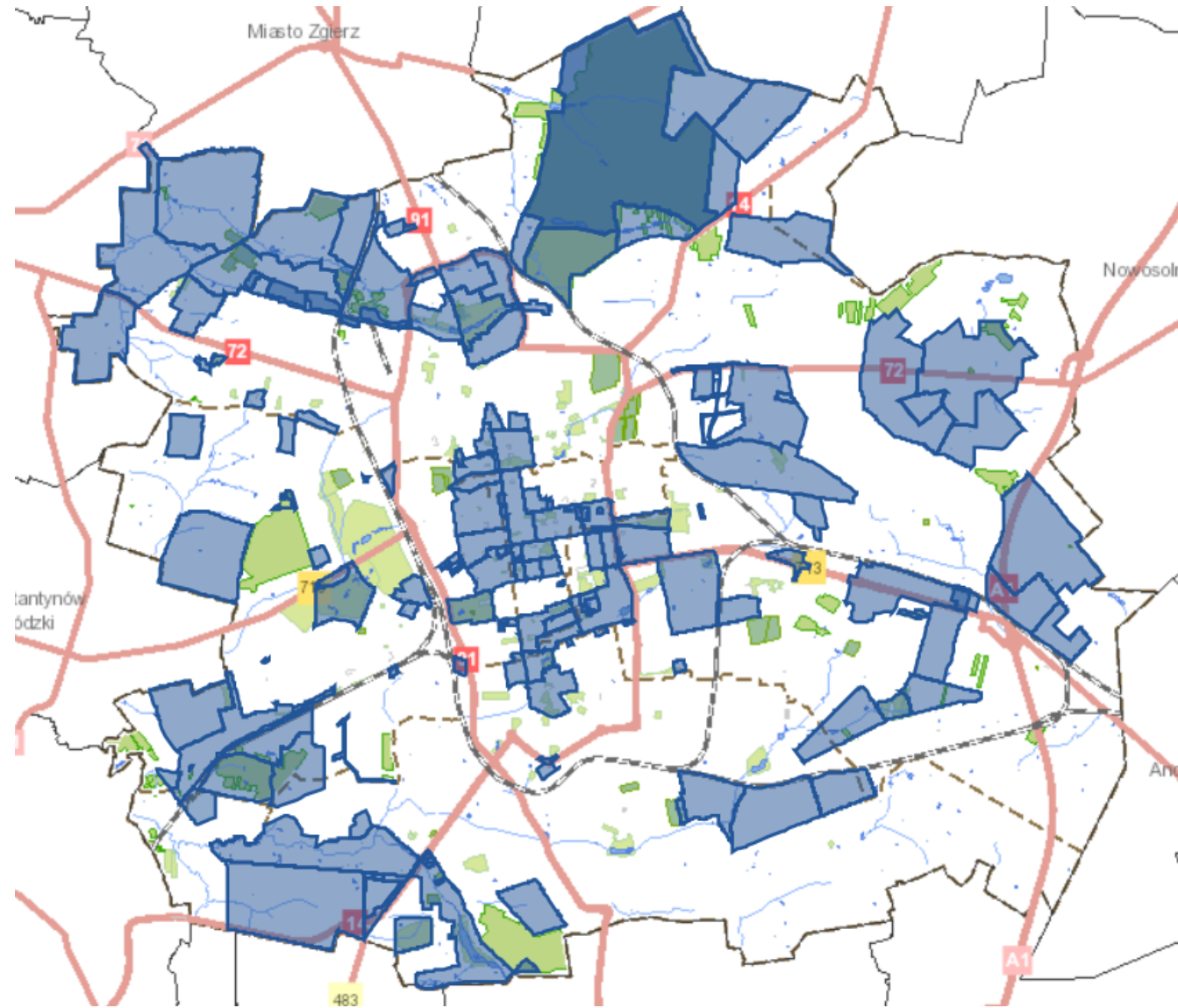

(d) Urban Atlas 2012; 51.8%

(f) Landsat 8 2013; 51.9%

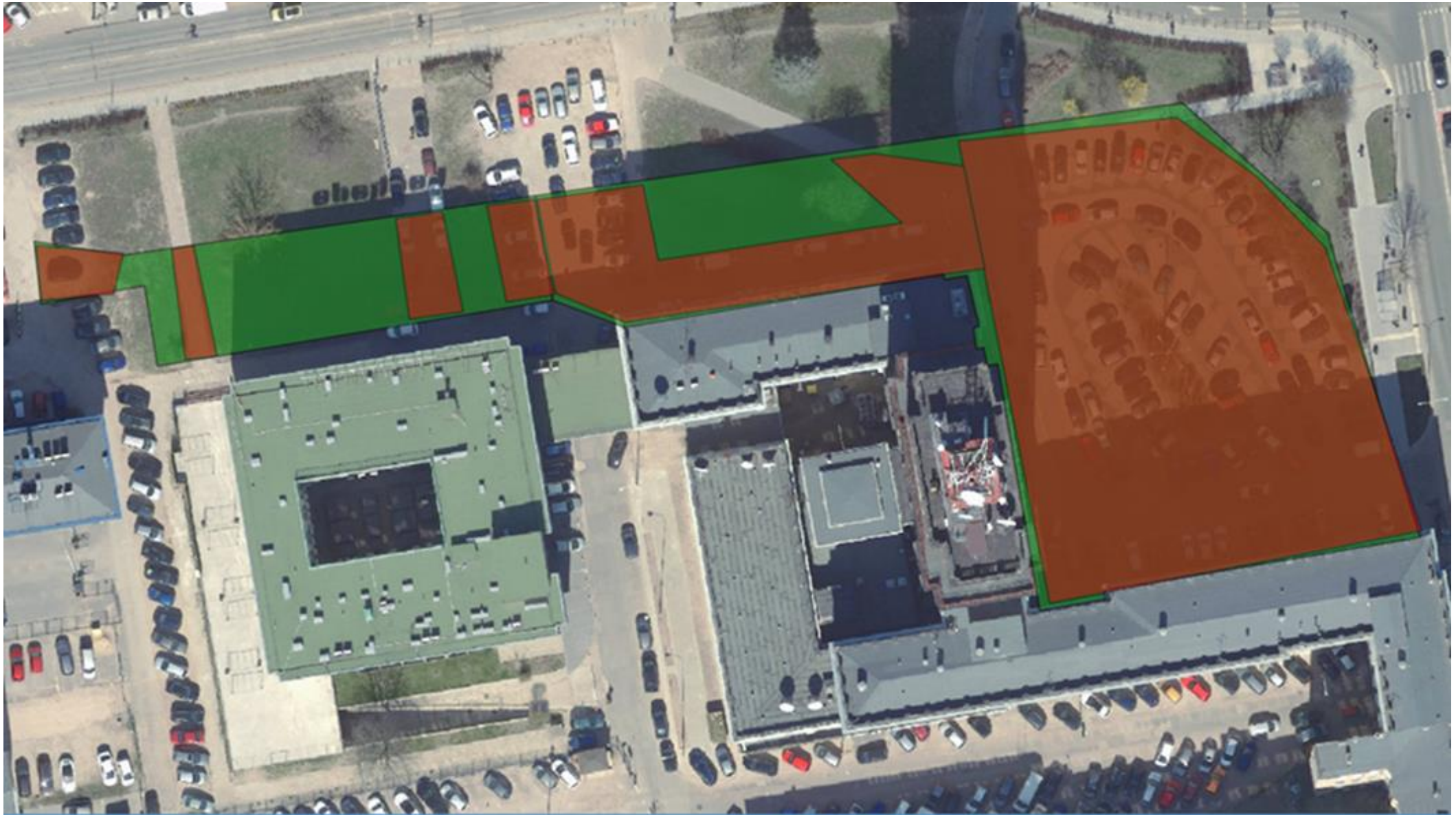
Brak mpzp, brak adekwatnych zapisów dotyczących zieleni (26%)

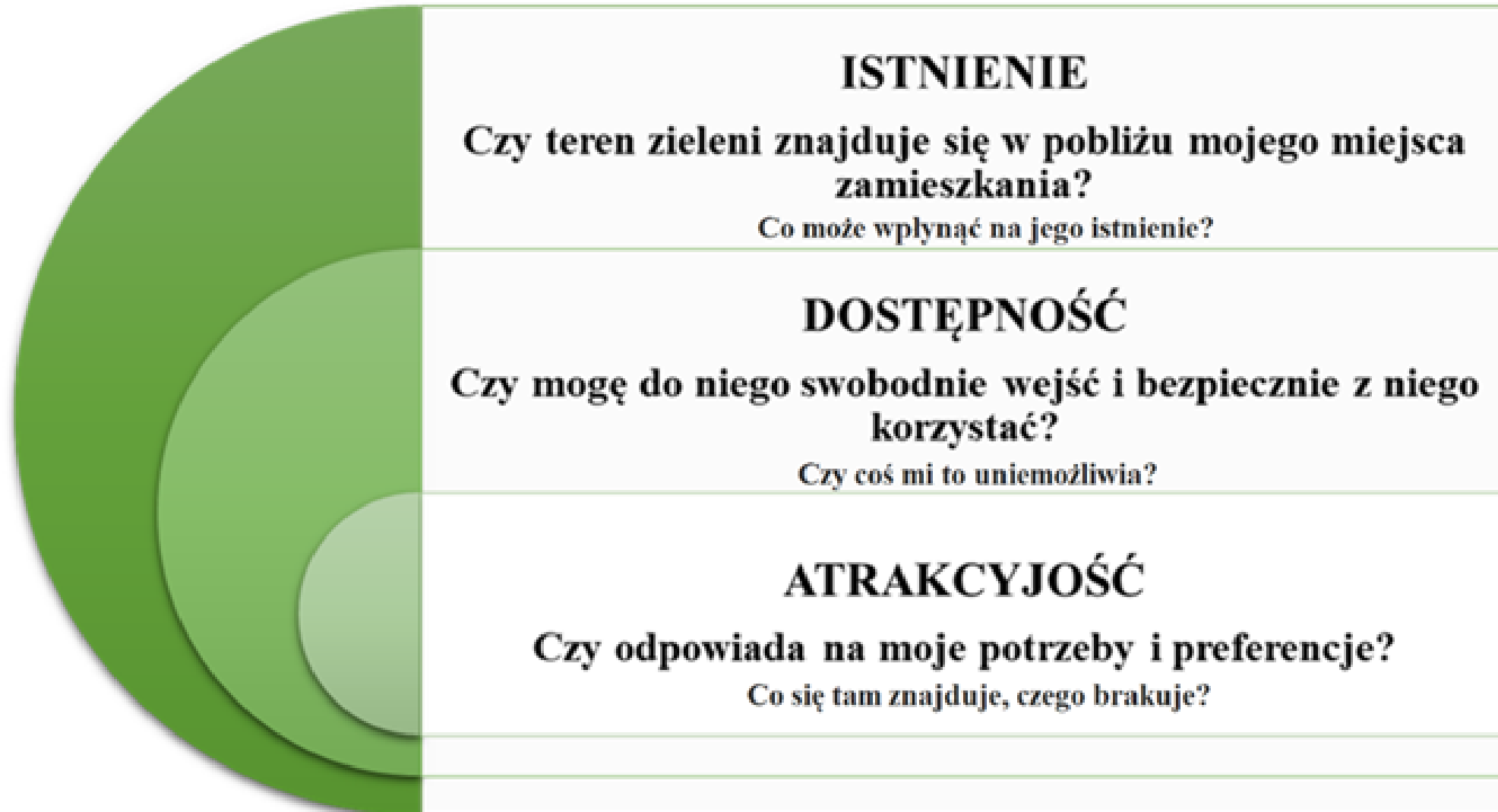
Jak było, a jak jest obecnie?

Oficjalnie? – tereny zieleni...

Trzy poziomy podaży terenów zieleni, bariery

Wskaźniki w planowaniu

3. Lack of local zoning plans for parks

1. Add layers with parks and local zoning plans to the map
2. Select parks which are included in local zoning plans (geoprocessing tools → intersection)
3. Indicate parks which are not included in the plans (from the layer with all parks subtract the layer with the parks that are covered by local zoning plans → geoprocessing tools → difference)
4. Calculate the area of parks which are not covered by the local zoning plans (field calculator → geometry → function: area)

$$Lack\ of\ local\ zoning\ plans_i = \left(1 - \frac{Plan_i}{Area_i}\right) \times 100\%,$$

where:

$Plan_i$ is part of the i -th UGS which is covered by the local zoning plan.

4. Lack of protection of trees/UGS in existing local zoning plans for parks

1. Add layers with parks and local zoning plans to the map
2. Select parks which are covered by local zoning plans (geoprocessing tools → intersection)
3. Add layers with local zoning plans in which there are specific provisions regarding the protection of trees/UGS (select these plans from all in the attribute table)
4. Select parks which are not included in local zoning plans with specific provisions regarding the protection of trees/UGS (geoprocessing tools → difference)
5. Calculate the area of parks which are not included in the local zoning plans with specific provisions regarding the protection of trees/UGS (field calculator → geometry → function: area)

$$Lack\ of\ protection\ in\ local\ zoning\ plans_i = \left(1 - \frac{PlanP_i}{Area_i}\right) \times 100\%,$$

where:

$PlanP_i$ is part of the i -th UGS which is covered by the local zoning plan in which there are specific provisions regarding the protection of the i -th UGS.

13. Poor existence of small infrastructure in a park:

- footpaths
- toilet
- lighting

1. Add layers with parks, footpaths, toilets, and lighting to the map
2. Select footpaths, toilets, and lighting located in parks (geoprocessing tools → intersection)
3. Calculate the length of footpaths (field calculator → geometry → function: length)

$$Poor\ existence\ of\ footpaths_i = \max_i \left\{ \frac{Length_i}{Area_i} \right\} - \frac{Length_i}{Area_i},$$

where:

$Length_i$ is the length of footpaths in the i -th UGS.

$$Poor\ existence\ of\ toilets_i = \begin{cases} 1 & \text{if there are no toilets in the } i\text{th UGS} \\ 0 & \text{if there are toilets in the } i\text{th UGS} \end{cases}$$

$$Poor\ existence\ of\ lighting_i = \begin{cases} 1 & \text{if there is no lighting in the } i\text{th UGS} \\ 0 & \text{if there is lighting in the } i\text{th UGS} \end{cases}$$

19. Share of area inside of a park covered with concrete

1. Add layers with parks and an orthophotomap
2. Select areas in parks which are covered with impermeable surfaces – manually drawn
3. Calculate the surface of the impermeable areas (field calculator → geometry → function: area)

$$Lack\ of\ biologically\ active\ space_i = \frac{Con_i}{Area_i} \times 100\%,$$

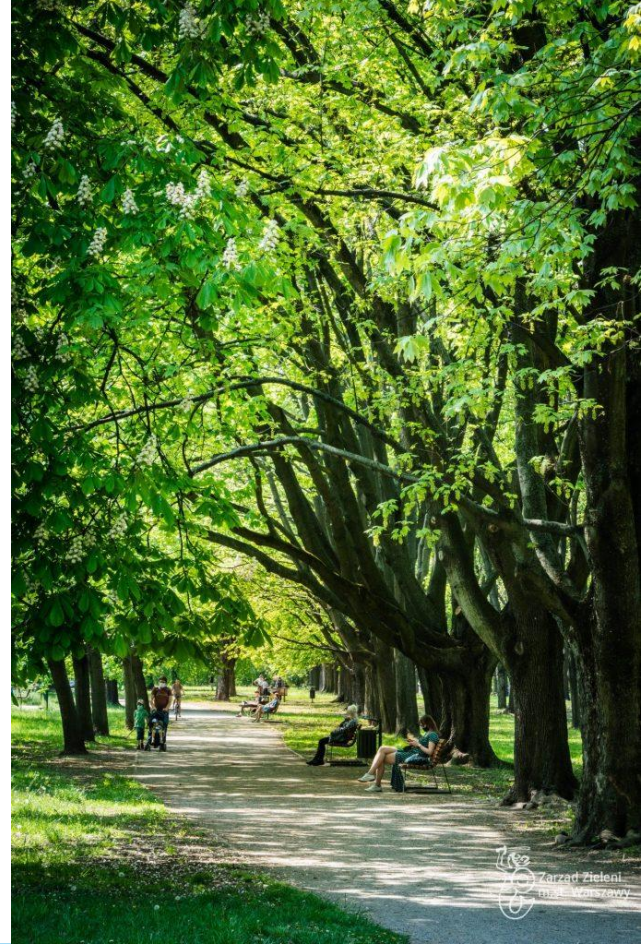
where:

Con_i is the area inside of the park covered with concrete, lack of biologically active space inside of the i -th UGS.

11 Cel Zrównoważonego Rozwoju

„Uczynić miasta i osiedla ludzkie **bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi** oraz sprzyjającymi **włączeniu społecznemu**”.

- ✓ 11.7 Do 2030 roku zapewnić łatwy i powszechny dostęp do **bezpiecznych i inkluzyjnych terenów zieleni i przestrzeni publicznej**, szczególnie kobietom, dzieciom, osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami.

Studium dla Łodzi – standardy dostępności

Funkcjonalne jednostki miasta	Powierzchnia terenu zieleni (ha)	Odległość euklidesowa od miejsca zamieszkania (m)
Główny obszar miejski – centrum	≥ 3	800
	[1; 3)	400
	[0,2; 1)	200
Duże osiedla mieszkaniowe (bloki mieszkalne) poza głównym obszarem miejskim, duża gęstość zaludnienia	≥ 3	500
	[1; 3)	400
	[0,2; 1)	200
Obrzeża miasta, mniejsza gęstość zaludnienia	≥ 3	1000

Cykl artykułów

ELSEVIER

Urban Forestry & Urban Greening

Volume 36, December 2018, Pages 22-33

Classification of institutional barriers affecting the availability, accessibility and attractiveness of urban green spaces

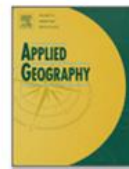
Magdalena Biernacka , Jakub Kronenberg

ELSEVIER

Applied Geography

Volume 116, March 2020, 102152

An integrated system of monitoring the availability, accessibility and attractiveness of urban parks and green squares

Magdalena Biernacka , Jakub Kronenberg , Edyta Łaskiewicz

ELSEVIER

Urban Forestry & Urban Greening

Volume 73, July 2022, 127585

Park availability, accessibility, and attractiveness in relation to the least and most vulnerable inhabitants

Magdalena Biernacka , Edyta Łaskiewicz , Jakub Kronenberg

Podsumowanie

- W planowaniu należy uwzględnić również **nieformalne tereny zieleni**;
- Konieczne jest **uchwalanie mpzp** wraz z zapisami chroniącymi tereny zieleni;
- **Granice terenów zieleni i dane** powinny odzwierciedlać faktyczną sytuację w mieście;
- Ważna jest **jakość terenów zieleni**, ich wygląd, zagospodarowanie i odpowiadanie na potrzeby mieszkańców;
- Potrzebne są rozszerzone **standardy dostępności i jakości** terenów zieleni, z uwzględnieniem grup najbardziej wrażliwych.

Bardzo dziękuję za uwagę 😊

**WYDZIAŁ
EKONOMICZNO-SOCJOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki